

Zinātnieku nakts

Rīgā, Jelgavā, Rēzeknē, Daugavpilī,
Ventspilī, Valmierā, Liepājā,
Salaspilī, Papē

30. septembrī

IEEJA BEZ MAKŠAS

www.viaa.gov.lv/zinatniekunakts

Valsts izglītības
attīstības aģentūra

Zinātnieku nakts ir Eiropas līmeņa pasākums, kuru organizē Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA) sadarbībā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju, Latvijas augstskolām, zinātniskajiem institūtiem un muzejiem.

Ar šo pasākumu Latvija iekļaujas to daudzo Eiropu valstu – Eiropas Zinātnieku nakts organizētāju skaitā, kuras septembra nogalē organizē dažādus pasākumus vairāk nekā 200 Eiropas pilsētās, lai atraktīvā veidā skaidrotu zinātnes sasniegumus un ļautu ielūkoties zinātnisko laboratoriju darba noslēpumos.

Aicinām izmantot iespēju uzzināt nezināmo un ielūkoties vietās, kas ikdienā pieejamas tikai speciālistiem. Šogad Zinātnieku nakts aktivitātes Latvijā veltītas dažādām zinātnes nozarēm.

Seko līdz tiešraidēm, intervijām un reportāžām no Zinātnieku nakts norises vietām LU Radio NABA (Latvijas radio 6 un naba.lv)

Latvijas Universitāte (LU)

Raiņa bulvārī 19

18.00–23.00

Humanitāro zinātņu fakultāte

18.00–20.00

Runas un sarunas ar lingvistikas, folkloristikas, retorikas, antropoloģijas un teātra zinātnes pētniekiem par brīnišķīgo un neparasto zinātnē (katra 30 min.).

Plkst. 21:00 kafējnīcas telpās – studentu un mācībspēku uzvesta izrāde „Aristofana „Putni”” (izrāde sengrieķu valodā ar latviešu subtitriem un interaktivitātes elementiem).

Teoloģijas fakultāte

- ★ 18:00 Interaktīva diskusija: Brīnumi Romas katoļu tradīcijā
- ★ 19:30 Lekcija-diskusija: Teologa pieredze
- ★ 21:00 Lekcija-diskusija: Skaistais un Jaunais. Karavadžos darba „Zēns ar augļu grozu” estētiskā teoloģija
- ★ 22:00 Paneldiskusija: Zinātnes nospiedums cilvēka dzīvē
- ★ „Ko pēta teoloģija” – sarunas ar izcilākajiem jaunajiem teologiem.

Frīdriha Candra muzejs

Pie LU ēkas (Raiņa bulvārī 19) interesenti var ielūkoties teleskopā, savukārt vestibilā vērojama filma par planētām pie citām zvaigznēm.

Vēstures un filozofijas fakultāte

„Faktu un ideju laboratorija” – priekšlasījumi, domnīcas un senlietu demonstrācijas, kas palīdz ieskatīties pētniecības kambarpusē un atklāt zinātnieka talantu sevī un jaunās aizrašanās.

LU Dabaszinātņu centrs

Jelgavas ielā 1

18.00–23.00

Fizikas un matemātikas fakultāte

Lekcija „Redzes brīnums” (*mirum visual*) par gaismas lomu cilvēka bioloģisko ritmu nodrošināšanā. Pēc lekcijas – aizraujoši eksperimenti.

Izstādes par redzes uztveres tematiku un redzi ārpus cilvēka spējām.

Ķīmijas fakultāte

Pasākuma dalībnieki var iejusties zinātnieku lomā, piedaloties un vērojot vēsturiskus ķīmijas eksperimentus, kas devuši lielu ieguldījumu ķīmijas attīstībā, kā arī vērot jaunus, mūsdienīgus eksperimentus. Studentu un mācībspēku pieredzes stāsti par to, kāpēc ķīmija ir iedvesmojoša, saistoša un aizraujoša, kāpēc viņi izvēlējušies saistīt savu dzīvi ar šo zinātni, ko viņu dzīvē tā ir devusi.

Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte

Lekcijas par Zemes evolūciju, klimatu un ģeoloģiskajiem procesiem.

Praktiskās darbnīcas un laboratorijas, kurās iespējams veikt iežu, minerālu, reljefa, ūdeņu, gaisa, klimata un citus novērojumus un pētījumus, kā arī iepazīt Zemes vēstures un pēdu fosiliju demonstrācijas.

Bioloģijas fakultāte

Profesora Heinriha Skujas mikroskopisko alģu zīmējumu izstāde.

Ārpus telpām notiek Torņakalna apkārtnes dzīvnieku demonstrējumi, bet laboratorijās apskatāmi mikroskopisko dzīvnieku un parazītu demonstrējumi „Mikroskopiskie augu noslēpumi”.

Interesenti var izzināt dziļāk cilvēka asinsriti – noteikt arteriālo asinsspiedienu un ar ultrasonogrāfijas metodi vizualizēt asins plūsmu rokas artērijās, kā arī noskaidrot, kas ir somatotipi, iepazīties ar šūnu bioloģiju, noteikt koku gadskārtas un doties ekskursijā uz jauno, moderno siltumnicu.

Ķīmiskās fizikas institūts

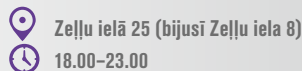
Interaktīvā lekcijā „NANO mums apkārt” – var uz zināt, cik patiesībā lieli ir nanoobjekti, kur tie sastopami dabā un sadzīvē, kā arī gūt ieskatu nanozinātnes pētījumos Latvijā un pasaulē. Var apskatīt un aptaustīt dažādus „burvju materiālus”, kas radušies pateicoties nanotehnoloģijām, un uz zināt, kā strādā atomspēku mikroskops. Izzinošs stāstījums par atomu izotopiem un to nozīmi mūsu dzīvē, kā arī jonizējošā starojuma avotiem mums apkārt – fona dozas jaudas noteikšanu un radioaktivitātes mērīšanu.

Materiālu un mehānikas institūts (MMI)

Viedo kompozitmateriālu prezentācija un paraugu demonstrēšana.

Šos materiālus īpašus dara integrētā funkcija vizuāli detektēt materiāla iekšējo bojājumu.

LU Fizikas un Matemātikas fakultāte

Zelļu ielā 25 (bijusī Zelļu iela 8)

18.00–23.00

Atklāj brīnišķo fizikas un matemātikas pasauli! No interaktīviem demonstrējumiem līdz nopietnām sarunām, un visam pa vidu zinātnieka V.Kaščejeva stāsts filmā „Kvanta kods”.

LU Botāniskais dārzs

Kandavas ielā 2

18.00–22.00

Ekskursijas

„Atklājumi botānikā” – var apskatīt tropu un subtropu augus, iepazīt atklājumus botānikā – kā līdz tiem nonāk un kāds ir to devums (ekskursijas notiks ik pēc 30 minūtēm).

„Gājiens uz purvu” – purva augu ekspozīcijas izpēte (ekskursija notiks, nokomplektējoties grupai).

Improvizētas laboratorijas

„Neredzamais augos” – iespēja ieraudzīt to, ko nevar saskatīt ar aci, bet var sajūt (kristāliskie ieslēgumi augu šūnās).

„Purvu noslēpumi” – globālie procesi, purvu veidošanās un ar to saistītie atklājumi mūsdienā Latvijā.

Radošā darbnīca

„Kas ir mimikrija?” Iepazīsti vienu no aprīnāmākajiem dabas fenomeniem – mimikriju –, piemēram, kādēļ puķe izskatās pēc kukaiņa vai kukainis piemēro savu izskatu augam.

Daugavpils Universitāte

- Daugavpili, Parādes ielā 1 un 1a
- 17.00–22.00
- Tālr. 65425452, inese.zugicka@du.lv

Zinātnieku nakts laikā apmeklētājiem ir iespēja „aizceļot pagātnē”, izzinot, ar kādām tehnoloģijām, kādi un kā tika veikti eksperimenti un pētījumi dabaszinātnēs, humanitārajās un sociālajās zinātnēs 20.gs. un kā tas notiek 21.gadsimta sākumā. Var apmeklēt demonstrējumus, darbnīcas, izstādes, satikties ar alķīmiķi, vērot debess ķermeņus observatorijā, piedalīties konkursos, viktorinās, atklātajās lekcijās, kā arī veikt eksperimentus.

Rēzeknes tehnoloģiju akadēmija

- Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 115
- 18:00–23:00
- www.ru.lv, san@ru.lv, Tālr. 26656553

Nokļūsti aizraujošajā zinātnes pasaulē, piedalies konkursos, radošajās darbnīcās, kā arī atrodi atbildes uz saviem jautājumiem. Seko līdzī daudziem eksperimentālajiem demonstrējumiem. Uzzini vairāk par tehnoloģiju iespējām savā ikdienā.

Vidzemes Augstskola

- Valmierā, Tērbatas ielā 10, Cēsu ielā 4
- 18.00–22.00
- www.va.lv

Tērbatas ielā 10 izstādē un radošā darbnīca par zinātnieku hobijiem. „Pasaule ir brīnišķīga”. Izstādē var iepazīties ar vizuālo materiālu par zinātnieku pieredzēto vismaz 80 pasaules valstīs. Radošajā darbnīcā paredzēti zinātnieku hobiju demonstrējumi, bet futuristiskajā radošajā darbnīcā – diskusijas ar zinātniekiem par nākotni – kas sagaidāms dažādās nozarēs nākotnē?

Cēsu iela 4 aizraujošās aktivitātes bērniem un skolēniem bibliotēkā. Aktivitātes veltītas Arhimēdam, Ī.Ņūtonam, A.Eiņšteinam. Radošās darbnīcas – fizikas, ķīmijas izzināšanai, bet jau esošās zināšanas var pārbaudīt konkursā „Esi gudrāks par zinātnieku”.

Ventspils Augstskola

- Ventspilī, Inženieru ielā 101
- 17.00–23.00

17:00 praktiskās nodarbības elektronikā (gints.dreifogels@venta.lv), kur dalībnieki saviem spēkiem slēgs elektriskās shēmas, un tālīzpētē (linda.gulbe@venta.lv), kur attēlu apstrādes rezultātā no dažādu spektru satelītu attēliem tiks iegūta noderīga informācija. Interesentus aicinām iepriekš pieteikties. Nodarbībās piemērotas vidusskolēniem un vecākiem.

Sākot ar 18:00 augstskolas studentu un zinātnieku demonstrējumi. Kā ierasts, skatīsimies arī zvaigznes.

19:00 populārzinātniskas lekcijas par medicīnas fiziku, valodām, satelītiem un astronomiju.

Liepājas Universitāte

Liepājā, Lielā ielā 14, Kūrmājas prospektā 13
un Kr.Valdemāra ielā 4

18:30–22:00

- * Interaktīva izstāde „Ilgtspējīgās mākslas laboratorija”
- * priekšlasījumi „Ekoloģija literatūrā un folklorā”
- * īsfilmas par ekoloģiju, latviešu rakstnieku darbu lasījumi „Daba toreiz un tagad”
- * radošās mākslas, rakstīšanas un valodas meistardarbnīcas
- * diskusija „Bioloģiskie produkti un godīga tirdzniecība”
- * intelektuālā spēle „Kafijas stāsts” un „Banānu stāsts”
- * izstāde „Mikropasaule fotogrāfijā”
- * semināri „Esi robota pavēlnieks”, „Testē un spēlē”
- * koncerts pirmsskolas vecuma bērniem „Cik zaļas lapas kokam”.

Nacionālais botāniskais dārzs

Salaspilī, Miera ielā 1

18.00–22.00

Lāsma Semerova tel. 29850642

Vilciens Rīga–Salaspils, autobuss no Zinātņu Akadēmijas līdz Salaspils dzelzceļa stacijai

- * Aizraujošs ķīmiku šovs
- * vieslektoru lekcijas
- * tematiska darbnīca bērniem
- * gaismas un mūzikas šovs „Staro oranžerija”
- * recepšu fotokonkursa un Karikatūru konkursa uzvarētāju apbalvošana.
- * visa vakara garumā orientēšanās spēle „Garā pupa” – sportiska aktivitāte ar zinātnisku ievirzi visiem vecumiem
- * tematiska ekspozīcija oranžerijā „Eksotiskie zirņu radinieki”.

LU Bioloģijas institūts

Salaspilī, Miera ielā 3

18:00–23:30

Kontakti: 67944988; 26468197;
e-pasts: gaida.galakrodziniece@lu.lv

- * Interaktīva video instalācija „Pagātnes putekļi” (vestibīlā).
- * eksperimentālā darbnīca „Saistošā mikropasaule” – apmeklētājiem ir iespēja gaismas mikroskopā apskatīt mikroorganismus (baktērijas, raugus, mikroskopiskās sēnes), viensūņus, sīk-kukaiņus (ērces, kolembolas), binokulārā aplūkot dažādas augu sēklas, putekšņus, sporas, UV gaismā vizualizēt DNS un RNS fragmentus
- * improvizēta laboratorija „No šūnas līdz augam” – augu audzēšanas audu kultūrās
- * lekcija ar demonstrējumiem magnetobioloģijā un iespēja izmērīt elektromagnētisko lauku savam mobilajam telefonam.

LU Bioloģijas institūta Papes Ornitoloģisko pētījumu centrs

Papē, Rucavas novadā

Lūdzam pieteikties iepriekš
pa tālr. 29439097 (Gunārs),

29236300 (Oskars), 26372932 (Donāts)

Apmeklētājiem iespējams apskatīt putnu un sikspārņu murdu, tiklus un gredzenus, kā arī, ja būs piemēroti laika apstākļi, piedalīties ķeršanā un gredzenošanā. Novērot naktsputnu migrāciju star-mešā gaismā un sikspārņu migrācijas saucienus ultraskaņas detektorā.

